Р Е Ш Е Н И Е
№ 43521

гр. София, 06.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 87 състав,** в публично заседание на 29.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Жана Петрова

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **11503** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 84, ал. 2 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) и чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза.

Образувано е по жалба на Ж. З. (Z. Z.), гражданин на Република И., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], непридружен непълнолетен чужденец, подадена чрез назначения му по реда на чл. 25 от ЗУБ представител от Националното бюро за правна помощ – адвокат Д. К. Г. от Софийска адвокатска колегия, със съдебен адрес: [населено място], [улица], против Решение № УП-ОК-4 от 18.08.2026 г. (обозначено в регистрационната система на органа под № 317-ОК-4/18.08.2026 г.) на интервюиращ орган в Регистрационно-приемателен център – С. при Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС).

С оспорения административен акт на основание чл. 41, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 интервюиращият орган е обявил молбата за международна закрила подадена от Ж. З. за мълчаливо оттеглена и на осн. чл. 37 от Регламент (ЕС) 2024/1348 е постановил връщане на Ж. З. в Република И., като на осн. чл. 68, параграф 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 е указано, че мярката влиза в сила незабавно.

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспореното решение поради съществени нарушения на административно-производствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби на правото на Европейския съюз и националното законодателство, липса на мотиви, неизясняване на релевантните факти и несъобразяване с висшия интерес на детето по чл. 24, § 2 от Хартата на основните права на ЕС и чл. 6а от ЗУБ.

Жалбоподателят поддържа, че не са осъществени фактическите състави на чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348, тъй като органът не е установил неизпълнение на конкретно наложено задължение за явяване или свързване по смисъла на чл. 9, § 4 от Регламента, нито е доказал, че кандидатът реално не е на разположение, доколкото след напускането на центъра той не е бил призоваван за интервю или друго процесуално действие и не е търсен контакт с назначения му законен процесуален представител. Навежда се, че по преписката липсват доказателства непридруженият непълнолетен да е бил надлежно и разбираемо информиран за последиците от напускането на приемателния център. Отделно се релевира самостоятелна незаконосъобразност на разпореденото връщане по чл. 37 от Регламент (ЕС) 2024/1348 във връзка с чл. 5 и чл. 10 от Директива 2008/115/ЕО и практиката на СЕС по дело C-441/19 (TQ), тъй като органът не е извършил предварително проучване и не е установил наличието на подходящи условия за приемане на детето в Република И. (семейство, настойник или приемен център), нито е съобразил принципа non-refoulement. Претендира се пълна отмяна на оспореното решение и връщане на преписката на ДАБ при МС за продължаване на производството за международна закрила.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представляван от адв. Д. Г., която поддържа подадената жалба по изложените в нея съображения и моли за уважаването ѝ.
Ответникът – интервюиращ орган при ДАБ при МС, чрез процесуалния си представител юрк. П., оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна, като поддържа, че решението е правилно и законосъобразно, издадено при стриктно прилагане на Регламент (ЕС) 2024/1348 с оглед самоволното напускане на определения адрес от чужденеца.
Софийска градска прокуратура не участва с представител и не представя заключение в производството.
Административен съд – София-град, след като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните и извърши цялостна служебна проверка на законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на основание чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146 от АПК, намира за установено следното от фактическа страна:
Производството пред административния орган е образувано по подадена от жалбоподателя молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ОК-1677 от 10.07.2026 г., заведена в ДАБ при МС под рег. № 16482 от 10.07.2026 г. Търсещият закрила е регистриран с имена Ж. З. (Z. Z.), от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], Република И., гражданин на Република И., от кюрдска етническа принадлежност, вероизповедание – мюсюлманин-сунит, неженен, ЛНЧ [ЕГН]. Безспорно е установено, че чужденецът е влязъл на територията на Република България без придружител, пълнолетен роднина или лице, отговорно за него по силата на закон или обичай, поради което има качеството на „непридружен ненавършил пълнолетие“ (непълнолетен) по смисъла на чл. 3, параграф 1, т. 7 от Регламент (ЕС) 2024/1348 и § 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.
След регистрирането на чужденеца са съставени Евродак дактилоскопни карти, Декларация за съгласие с рег. № 16482 от 10.07.2026 г., Декларация за финансово състояние и Информация за обработване на лични данни. На 10.07.2026 г. са изготвени Формуляр за бърза оценка и Формуляр за пълна оценка на най-добрия интерес на детето от социален експерт при ДАБ при МС, в които е констатирано, че детето е непридружено, без непосредствен здравен риск, като е отразена необходимостта от осигуряване на процесуален представител по чл. 25 от ЗУБ и социална подкрепа. На чужденеца е издадена Регистрационна карта №[ЕИК] с валидност до 10.10.2026 г., с отразен настоящ адрес: [населено място], [улица] (РПЦ – С.,[жк]) и зона на движение –

[населено място].
С писмо с рег. № ПМЗ-ОК-1703 от 13.07.2026 г. на директора на РПЦ – С., на основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето (ЗЗДет), са уведомени Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село и ДАЗД за образуваното производство, като е поискано определяне на социален работник за изслушването и представяне на социален доклад.
С Искане с изх. № 16482 от 13.07.2026 г. на началника на отдел „ПМЗ – кв. О. купел“ при РПЦ – С. е сезирано Националното бюро за правна помощ (НБПП) за определяне на адвокат, който да осъществява представителство на непридружения непълнолетен по реда на чл. 25 от ЗУБ. С Решение № ПП-10-561 от 15.07.2026 г. на председателя на НБПП за представител на Ж. З. е определена и назначена адвокат Д. К. Г. (вписана в НРПП под № 7076) с пълни правомощия по чл. 25, ал. 3 от ЗУБ за представителство в административното и съдебното производство.
С писмо изх. № ПМЗ-ОК-1717 от 15.07.2026 г. ДАБ при МС е изискала писмено становище от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), като с писмо рег. № М-2031 от 12.08.2026 г. (вх. № ПМЗ-ОК-2019/13.08.2026 г.) директорът на СД „М“ – ДАНС е уведомил административния орган, че агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на лицето, в случай че са налице предпоставките по ЗУБ за това.
Видно от Докладна записка с рег. № ПМЗ-ОК-1766 от 17.07.2026 г., изготвена от главен специалист в отдел „ПМЗ – кв. О. купел“, на 15.07.2026 г. Ж. З. самоволно е напуснал общежитието в РПЦ – С. и се намира в неизвестност. С електронно писмо от 21.07.2026 г. служител на ДАБ е уведомил адв. Д. Г. за отсъствието на представлявания от нея чужденец. С писмо с изх. № ПМЗ-ОК-1817 от 22.07.2026 г. директорът на РПЦ – С. е уведомил началника на 06 РУ – СДВР, ДСП – К. село и ДАЗД за предприемане на действия по издирването на непридружения непълнолетен чужденец като „дете в риск“.
На 18.08.2026 г. интервюиращият орган Д. Церовац е издала оспореното Решение № УП-ОК-4/18.08.2026 г., с което е обявила молбата на Ж. З. за международна закрила за мълчаливо оттеглена на осн. чл. 41, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 и е постановила връщането му в Република И. на основание чл. 37 от същия регламент. Органът е мотивирал акта си единствено с обстоятелството, че чужденецът е напуснал общежитието на 15.07.2026 г., не е поискал разрешение за пребиваване на друг адрес и с поведението си не е останал на разположение на компетентния орган, без да докаже особени обстоятелства извън неговия контрол. Решението е връчено на 28.08.2026 г. на процесуалния представител на чуждия гражданин адв. Г..
В хода на съдебното производство се представиха следните писмени доказателства:
От ответника: административната преписка по издаване на оспорения акт и Справка с вх. № МД-02-393/19.10.2026 г. (л.30).
От страна на Агенция социално подпомагане – ДСП- С. е изпратена информация, че непълнолетния Ж. З. е пребивавал в РПЦ – кв. О. К., който се намира на територията на ДСП- С..
При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:
Жалбата е подадена срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, от активно легитимирано лице с правен интерес – адресат на неблагоприятен акт, чрез надлежно упълномощен и назначен по реда на чл. 25 от ЗУБ процесуален представител. Оспорването е извършено в преклузивния 7-дневен срок по чл. 84, ал. 2 от ЗУБ във връзка с чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1348. Оспореният административен акт е връчен на 28.08.2026 г. и а жалбата срещу него е депозирана до АССГ на 04.09.2026 г. регистрирана с вх. № 31594/04.09.2026 г. Административен съд – София-град е родово и местно компетентен да разгледа спора предвид посочения в регистрационната карта настоящ адрес на територията на [населено място].

Гореизложеното обуславя процесуалната допустимост на подадената жалба.
Оспореният акт е издаден от материално и териториално компетентен орган. Със Заповед № РД-05-380 от 04.06.2026 г. на председателя на ДАБ при МС, на основание чл. 48, ал. 1, т. 10 във връзка с чл. 70 от ЗУБ и чл. 4, § 1 от Регламент (ЕС) 2024/1348, Д. Б. Церовац – старши експерт в отдел „ПМЗ – кв. О. купел“, е определена за интервюиращ и решаващ орган с правомощия да обявява молби за мълчаливо оттеглени по чл. 41 от Регламент (ЕС) 2024/1348 и да постановява решения по чл. 37 от същия регламент, включително спрямо уязвими лица и кандидати със специални потребности, по молби, подадени след 12.06.2026 г.
Решението е издадено в предвидената от закона писмена форма, но при постановяването му са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон по следните съображения:
Разпоредбата на чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 установява две самостоятелни фактически хипотези за мълчаливо оттегляне на молбата: първо – когато кандидатът многократно не е изпълнил конкретно наложени задължения за свързване с компетентните органи съгласно чл. 9, § 4; и второ – когато кандидатът не остава на разположение на компетентните органи, освен ако докаже, че неизпълнението се дължи на особени обстоятелства извън неговия контрол.
В мотивите на обжалвания акт двете хипотези са механично обединени в общо бланкетно заключение, че кандидатът „не е изпълнил задължението си да поддържа връзка и да остане на разположение“. Доколкото по преписката няма данни на чужденеца да са били налагани изрични задължения за периодично явяване/свързване по чл. 9, § 4, които той многократно да е нарушил, първата алтернатива е неприложима. По отношение на втората алтернатива съдът намира, че самото самоволно напускане на помещенията на приемателния център не може автоматично да се приравни на „неоставане на разположение“ по смисъла на европейския регламент.
Оставането на разположение е процесуално задължение, чието неизпълнение предполага органът да е предприел конкретни процесуални действия по движение на производството (като насрочване на лично интервю, призоваване за снемане на обяснения, изискване на документи) и кандидатът, бидейки редовно уведомен, да е осуетил провеждането им. По делото липсват каквито и да било доказателства след 15.07.2026 г. органът да е насрочвал интервю с жалбоподателя, да е изпращал призовки или да е търсил съдействието на назначения му по чл. 25 от ЗУБ процесуален представител адв. Г. за осигуряване на явяването му преди издаването на крайния акт. Уведомяването на адвоката по електронна поща за факта на отсъствието не замества задължението на органа да провежда същински процесуални действия с участието на представителя.
Наред с това, съгласно чл. 8, § 2 и чл. 41, § 3 от Регламент (ЕС) 2024/1348 във връзка с чл. 58, ал. 8 от ЗУБ, кандидатите следва да бъдат своевременно и надлежно информирани на разбираем език за конкретните задължения и за тежките правни последици от неизпълнението им, включително за фикцията на мълчаливото оттегляне. Когато кандидатът е непридружен непълнолетен, чл. 23, § 1 и § 5 от Регламент (ЕС) 2024/1348 изрично изисква предоставянето на информацията да става по подходящ за деца начин, съобразен с тяхната възраст и зрелост, и с участието на определения представител. Приложеното към преписката „Допълнение към указанията“ съдържа непопълнени полета относно езика на превод и липсващ подпис на чужденеца, поради което не се установява по категоричен начин, че на 16-годишния тогава кандидат е било разяснено, че напускането на центъра ще доведе до прекратяване на защитата му и незабавно връщане в И..
Административният орган е нарушил и императивния принцип за съобразяване първо с висшия интерес на детето, закрепен в чл. 24, § 2 от Хартата на основните права на ЕС, чл. 22, § 1–2 от Регламент (ЕС) 2024/1348 и чл. 6а от ЗУБ (в този смисъл Решение на Съда на ЕС от 11.06.2024 г.

по дело C-646/21). В оспорения акт липсва каквато и да е индивидуална преценка на уязвимостта на детето, риска от експлоатация или попадане в трафик при отсъствието му от центъра, както и на способността му правилно да ръководи постъпките си. Органът не е изложил мотиви и защо не е упражнил предоставената му в чл. 41, § 4 от Регламент (ЕС) 2024/1348 възможност да спре производството, за да даде възможност на непридружения непълнолетен и на неговия законен представител да изложат обективните причини за напускането и да поправят допуснатото неизпълнение преди постановяване на най-тежката процесуална санкция.
С оспореното решение интервюиращият орган е постановил на осн. чл. 41, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 и е постановила връщането му в Република И. на основание чл. 37 от същия регламент.
Съдът намира, че интервюиращият орган при ДАБ разполага с правомощие да разпореди мярката, както и незабавното й изпълнение, като овластяването в този случай е в следствие на директното приложение на Регламент /ЕС/ 2024/1348 по силата на чл. 37 от същия регламент. В настоящият случай са осигурени и средствата за защита съгл. чл. 67, пар. 1 б. „д“ от Регламент /ЕС/ 2024/1348, когато решението за връщане е постановено по член 37, относно правото за обжалване на същото. Поради което, в тази част решението е издадено от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия.
Съгласно чл. 37 от Регламент (ЕС) 2024/1348 издаването на решение за връщане следва да се извършва при стриктно спазване на Директива 2008/115/ЕО и на принципа на забрана за връщане (non-refoulement).
С Решение от 14 януари 2021 г. по дело C-441/19 (TQ срещу Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid) Съдът на Европейския съюз постанови задължително тълкуване на чл. 6, § 1 и чл. 10 от Директива 2008/115/ЕО във връзка с чл. 24, § 2 от Хартата на основните права на ЕС, съгласно което: преди приемането на решение за връщане по отношение на непридружен ненавършил пълнолетие, съответната държава членка е длъжна да извърши обща и задълбочена преценка на положението на този ненавършил пълнолетие, като надлежно отчете висшия му интерес, и по-специално да се увери, че в държавата на връщане за него са налице подходящи приемни условия (предаване на член на неговото семейство, на определен настойник или на подходящи приемни центрове). При липса на гарантирани подходящи приемни условия по отношение на непълнолетното лице не може да бъде издавано решение за връщане.
В нарушение на цитираните императивни стандарти на правото на ЕС и практиката на СЕС, в настоящия случай интервюиращият орган е постановил връщане на непридружения непълнолетен Ж. З. в Република И., без да събере каквито и да било данни дали в И. има родители, роднини или настойник, които могат и желаят да поемат грижата за него, нито дали съществува специализиран приемен център, гарантиращ неговото физическо оцеляване и развитие. Не е изследван и въпросът за сигурността в държавата по произход с оглед абсолютната забрана за връщане по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ и чл. 5 от Директива 2008/115/ЕО (вж. и Решение на СЕС от 04.09.2025 г. по дело C-313/25). Неизвестността на местонахождението на детето на територията на страната не освобождава административния орган от задължението да проведе това задължително проучване преди постановяване на акта за връщане.
Предвид констатираните съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неправилното приложение на материалния закон, оспореното Решение № УП-ОК-4 от 18.08.2026 г. е изцяло незаконосъобразно и следва да бъде отменено частта по т. 1 (относно обявяването на молбата за международна закрила за мълчаливо оттеглена), и в частта по т. 2 (относно връщането). На основание чл. 173, ал. 2 от АПК административната преписка следва да бъде изпратена на интервюиращия орган при

ДАБ при МС за продължаване на производството по подадената от Ж. З. молба за международна закрила при стриктно съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение, включително при надлежно осигуряване участието на назначения процесуален представител и съобразяване с висшия интерес на детето.
Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 84, ал. 2 от ЗУБ, Административен съд София-град, I-во отделение, 87 състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ ИЗЦЯЛО по жалбата на Ж. З. (Z. Z.), ЛНЧ [ЕГН], действащ чрез назначения му процесуален представител адвокат Д. К. Г., Решение № УП-ОК-4 от 18.08.2026 г. на интервюиращия орган при Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което на осн. чл. 41, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 молбата му за международна закрила е обявена за мълчаливо оттеглена и в частта, в която на осн. чл. 37 от Регламент (ЕС) 2024/1348 е постановено връщането на Ж. З. в Република И..
ИЗПРАЩА административната преписка на интервюиращия орган при Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за продължаване на производството по молбата за международна закрила на Ж. З., при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.
РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: